

Afval sorteren en beheren als schildersbedrijf: hoe pak je dat aan?

Schildersbedrijven produceren bij hun activiteiten verscheidene gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalstoffen. Ze zijn verplicht om de meeste afvalstromen correct te sorteren en te laten ophalen door of binnen te brengen bij een erkende inzamelaar of verwerker. Het inleveren van schildersafval via de retoursystemen van fabrikanten of groothandels kan ook een efficiënte oplossing bieden. Elk bedrijf moet eveneens een bewijsvoering van correct afvalstoffenbeheer bijhouden.

T. Haerinck, dr., projectleider, laboratorium 'Bouwchemie', Buildwise
F. Poncelet, ir.-arch., projectleider, laboratorium 'Duurzame en circulaire oplossingen', Buildwise

Waarom sorteren?

Schildersbedrijven zijn **wettelijk verplicht om hun gevaarlijke afvalstoffen te sorteren en te laten ophalen door of in te leveren bij een erkende inzamelaar of verwerker**. Ook heel wat niet-gevaarlijke afvalstromen moeten selectief ingezameld worden.

Het sorteren van het schildersafval is een noodzakelijke stap om de **overgang te maken naar een circulair model**. Recyclage is enkel mogelijk wanneer de diverse afvalstromen onderworpen kunnen worden aan specifieke recyclageprocessen. Voor de meeste stromen vereist dit een sortering aan de bron.

Een correct afvalbeheer leidt tot een **positief bedrijfsimago**, zowel intern als extern. Zo worden schildersbedrijven meer en meer geconfronteerd met opdrachtgevers die expliciete eisen stellen voor het afvalbeheer in het kader van hun eigen duurzaamheidsdoelstellingen.

Welke afvalstromen brengen schildersbedrijven voort?

Schilderen veroorzaakt diverse afvalstromen, zoals water- en solventgedragen verfoverschotten, verfslib, lege verpak-

kingen, resten van solventen, afweek- en afbijtmiddelen, opruimafval zoals applicatie- en beschermingsmateriaal, schuur- of straalstof, klein puin en consumptieafval van de werknemers. De precieze aard en hoeveelheden hangen af van de activiteiten die het bedrijf uitvoert. Omgaan met deze diverse stromen, afkomstig van talrijke werven, vereist een **goed beheer- en actieplan** dat gedragen wordt door de hele onderneming.

Schildersbedrijven worden bovendien ook geconfronteerd met gevaarlijke afvalstoffen (*). Deze moeten altijd gescheiden ingezameld worden en er moeten voorzorgsmaatregelen genomen worden om ongelukken en accidentele verontreiniging van bodem en grondwater te voorkomen.

Wat zijn de verplichtingen voor de afvalverwerking van schildersbedrijven in België?

Te sorteren afvalstromen

De volledige lijst van de te sorteren afvalstromen in de drie gewesten is terug te vinden op de website [iksorteerinmijnbedrijf.be](https://www.iksorteerinmijnbedrijf.be). De materialen die tot deze stromen behoren, mogen niet als restafval verwerkt worden. Gevaarlijke afvalstoffen vormen in elke regio een specifieke afvalstroom.

(*) Gevaarlijke afvalstoffen zijn wettelijk vastgelegd: ze worden aangeduid met een asterisk in de [Eural-lijst van afvalstoffen](#). Onder deze definitie valt al het afval afkomstig van verf, lak, vernis en beitsen dat organische oplosmiddelen bevat. Men kan ervan uitgaan dat het afval van coatingproducten, hun verpakkingsmateriaal en slib of waterige suspensies behandeld moet worden als gevaarlijk afval. Ook opruimafval dat niet-uitgeharde verf bevat, moet als gevaarlijk afval beschouwd worden.

Voor bouwafval geldt een uitzondering die het mogelijk maakt om meerdere niet-gevaarlijke afvalfracties samen in te zamelen. Het moet hierbij wel om droge fracties gaan die elkaar niet vervuilen (bv. hout, metaal, plastic folies ...). Hierover moeten duidelijke afspraken gemaakt worden met de inzamelaar.

Omgang met afval op de werf en in het atelier

Wanneer je als schildersbedrijf afvalstoffen stockeert op een werf, mag dit geen hinder veroorzaken voor het milieu en de omwonenden. De afvalstoffen moeten in duidelijk afgebakende zones opgeslagen worden. Gevaarlijk afval moet altijd apart ingezameld en duidelijk gelabeld worden. Er moeten ook maatregelen genomen worden om de verontreiniging van de bodem en het grondwater te voorkomen. In geen geval mogen gevaarlijke afvalstoffen in de riolering terechtkomen (bv. via het lozen van onbehandeld spoelwater bij het reinigen van applicatiemateriaal).

In het atelier moet het afval veilig opgeslagen worden in geschikte containers of andere recipiënten. Je kan hierover advies inwinnen bij de inzamelaar. Gevaarlijk afval moet in een aparte, afgesloten en duidelijk aangeduide zone opgeslagen worden. Als deze zone zich buiten bevindt, moet het afval in een gesloten container ingezameld worden. Is de zone binnen gelegen, dan moet deze goed verlucht zijn.

Verwijderen van het afval

De lijst van **erkende inzamelaars** is beschikbaar op de website van **OVAM** (Vlaanderen), **DSD** (Wallonië) en Brussel Leefmilieu (**Inzamelaars niet-gevaarlijk afval** en **Inzamelaars gevaarlijk afval**; Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Deze inzamelaars kunnen je ook bijstaan bij het afvalstoffenbeheer en de bewijsvoering hiervan.

Als de lokale reglementering dit toelaat en het om vergelijkbaar bedrijfsafval gaat (dit is afval dat naar aard, samenstelling en hoeveelheden vergelijkbaar is met het afval van een huishouden), kan het afval ingeleverd worden bij het lokale recyclagepark. Verfresten en lege verpakkingen van een schildersbedrijf vallen niet onder deze categorie.

Schildersbedrijven kunnen ook gebruikmaken van de **retoursystemen** van sommige fabrikanten en groothandels voor verf- en solventresten, leeg verpakkingsmateriaal en/of opruimafval. Deze initiatieven kunnen een economische oplossing vormen en bieden het voordeel dat je geen of slechts een beperkte opslagzone moet voorzien. Twee voorbeelden van dergelijke initiatieven zijn **Boss Verfvaldienst** en **Sigma EcoCollect**. Sectorfederatie IVP en verffabrikanten Akzonobel, PPG en Boss Paints werken momenteel samen met Valipac (beheerorganisme voor bedrijfsmatige verpakkingen) aan een nieuw retourstelsel dat voorziet in de recyclage van lege plastic verfpotten.

Voor alle duidelijkheid: **het is dus niet toegestaan om afvalstoffen, waaronder verfresten, bij een klant achter te laten**. Dit valt onder ontduiking van de afvalwetgeving.

Bewijsvoering van correct afvalbeheer

Om het correcte afvalbeheer binnen jouw bedrijf aan te tonen, ben je verplicht om gedurende 2 tot 5 jaar (in functie van de regio en het type afvalstoffen) een bewijsvoering te bewaren. Deze moet bestaan uit:

- een **afvalstoffenregister**, waarin de aard en hoeveelheden van het geproduceerde afval vermeld worden
- **traceerbaarheidsdocumenten**, zoals het contract met de inzamelaar, facturen en inzamelingsattesten.

In Wallonië geldt bijkomend een verplichting om de administratie jaarlijks een verklaring te bezorgen van de geproduceerde gevaarlijke afvalstoffen. Voor meer informatie verwijzen we naar de [website van Wallonië](#).